

WebQuests

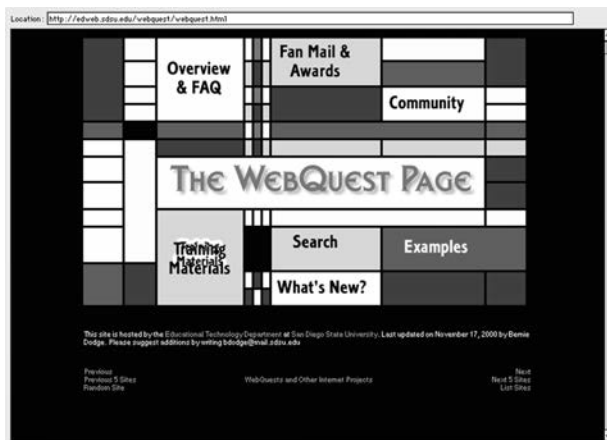
zelfstandig, gestructureerd leren op Internet

'Een WebQuest is een educatieve speurtocht voor zelfstandig werkende leerlingen waarbij bronnen op het Internet gebruikt worden. Het ontwikkelen van WebQuests is een uitdaging voor de moderne cyberdocent.' Zo staat dat te lezen op het adres:

<<http://www.onderwijsweb.com/web/webquests/index.html>>.

John Daniëls

Het Onderwijsweb leidt de bezoeker naar <<http://edweb.sdsu.edu/webquest/webquest.html>> met de mededeling: 'er is geen beter startpunt om over WebQuests te leren dan The WebQuest Page, die onder auspiciën staat van de Amerikaanse bedenkers van WebQuests: Tom March en Bernie Dodge'. Daarvandaan kun je klikkend alles te weten komen over deze nieuwe ster aan het onderwijsfirmament.

In een artikel geschreven door Bernie Dodge met de titel *Some Thoughts About WebQuests* wordt duidelijk gemaakt aan welke eisen dit onderwijsmateriaal moet voldoen. Kenmerkend voor dit door WebQuests mogelijk gemaakte nieuwe leren is Dodge's volkomen terechte uitspraak: *WebQuests are deliberately designed to make the best use of a learners's time*. Vervolgens stelt hij dat leerlingen niet het Net op moeten gaan en surfen zonder dat ze

een duidelijke taak voor ogen staat. Om die reden moeten scholen ook de toegestane Internettijd van hun leerlingen drastisch beperken. WebQuests beogen dan ook de duidelijkheid van het leerdoel en de efficiency van het leerproces te vergroten. Dit wordt bereikt door in elke WebQuest de volgende cruciale onderdelen op te nemen:

1. Een inleiding als wegbereider en achtergrondinformatie.
2. Een taak die uitvoerbaar is en interessant.
3. Een stel informatiebronnen, nodig om de taak uit te voeren. In de meeste gevallen zullen dit al in de WebQuest aanwezige documenten zijn, maar ze kunnen ook bestaan uit hyperlinks naar het World Wide Web, of per e-mail op te vragen informatie, te doorzoeken databases. Dit belangrijke WebQuest-onderdeel moet voorkomen dat de leerlingen op drift raken en de taak niet afmaken.
4. Een beschrijving van alle handelingen die de leerlingen moeten verrichten om hun taak tot een goed einde te brengen. De uit te voeren handelingen moeten in overzichtelijke kleine stappen worden beschreven.
5. Enkele richtlijnen waarin wordt aangegeven hoe de leerlingen de gevonden informatie moeten verwerken.
6. Een conclusie waarmee de speurtocht wordt afgesloten en die de leerlingen beoogt te laten zien wat zij hebben geleerd en die ze er misschien toe brengt om de ervaring die ze hebben opgedaan uit te breiden naar andere leergebieden.

Wie na lezing van dit artikel een aantal WebQuests gaat bekijken, zal zien dat de zes hierboven onderstreepte woorden regelmatig in de Amerikaanse WebQuests voorkomen. Het zijn achtereenvolgens de door Bernie Dodge in de lijst met cruciale onderdelen dik gedrukte woorden: *Introduction; Task; Information sources; Process; Guidance; Conclusion.*

Het opnemen van deze onderdelen is ook een voorwaarde om je WebQuest op de website van Bernie Dodge opgenomen te krijgen. Deze doet ook nog een paar belangrijke aanbevelingen aan de ontwerpers van WebQuests zoals:

1. WebQuests moeten bij voorkeur tot stand komen als groepsactiviteit.
2. Leerlingen zullen meer plezier krijgen in het aanpakken van WebQuests als ze een rol te spelen krijgen als wetenschapper, detective, verslaggever of als ze per e-mail interactie moeten voeren met gesimuleerde personen, dit alles binnen een gegeven scenario. Bijvoorbeeld: 'de secretaris-generaal van de UN vraagt je om hem te berichten wat er deze week is gebeurd in de Sahara in Afrika'.
3. WebQuests kunnen worden opgezet voor één enkel vak, maar ook vakoverstijgend, hetgeen een grotere uitdaging biedt.

Waar de Amerikanen minder aan denken dan wij en wat daarom ook niet in het artikel van Dodge voorkomt, dat is de hulpfunctie van de Moderne Vreemde Talen bij WebQuests die bestemd zijn voor leerlingen uit andere vakken. Wie geen Frans in zijn pakket heeft, maar op zoek moet naar Franstalige informatie moet terechtkunnen bij één van zijn klasgenoten die wel voor die taal heeft gekozen. Beiden werken dan aan dit onderdeel van de WebQuest en krijgen daar dan ook gezamenlijk hun beloning voor. Bij het moderne vreemde talenonderwijs is er dan ook nog de noodzaak om leerlingen oefening te bieden in alle vaardigheden. In de Engelstalige WebQuests gaat het alleen om lezen en schrijven. Wanneer leerlingen mondeling in de doeltaal verslag moeten uitbrengen van hun speurtocht en wanneer ze daarop mondeling commentaar krijgen van hun docent, dan zijn alle vier vaardigheden aan bod gekomen. Deze werkwijze draagt dan ook weer een steentje bij tot het gewenste doeltaal-voertaalgebruik.

De WebQuest matrix

De Engelstalige WebQuests waarvan er honderden zijn, staan in de 'Matrix of Examples' in <<http://edweb.sdsu.edu/webquest/matrix.html>> en zijn ingedeeld in de volgende 7 niveaus: Kindergarten - 3rd Grade, 4th Grade - 5th Grade, Middle School, High School, Adult / College. In elk niveau

kan per vak naar geschikte WebQuests worden gezocht. Ze zijn zeer geschikt om te worden gecombineerd met het verplichte schoolvak Engels. Zo snijdt het mes aan twee kanten. Bovendien bevatten WebQuests uitstekend lesmateriaal voor het Studiehuis met zijn zelfstandig werkende leerlingen. Dat de meeste tot nu toe gepubliceerde WebQuests Engelstalig zijn, moet eerder als een voordeel worden gezien, dan als een probleem. Als er ook nog WebQuests zijn of komen in de andere schooltalen, dan leren de leerlingen door de WebQuest-activiteiten ook nog eens wat taal buiten het vaklokaal van de talenleraar.

Ik ben natuurlijk op zoek gegaan in de WebQuest matrix naar speciale WebQuests bestemd voor het mvto. Want talen zijn tenslotte ook vakken die geleerd moeten worden. Om die reden heeft Bernie Dodge in zijn reeds genoemde Matrix ook de rubriek 'foreign languages' opgenomen. Maar bij alle niveaus vond ik in die rubriek slechts twee WebQuests die iets met een andere taal dan Engels hadden te maken, één voor Frans en één voor Spaans.

Frans

Un jour à Paris. Het Frans op het openingsscherm doet vermoeden dat de hele WebQuest in de doeltaal is geschreven, maar dat is helaas niet het geval. Wel zijn de bronnen die de leerlingen moeten raadplegen Franstalig. De leerlingen krijgen als taak een reis naar Parijs voor te bereiden door antwoord te geven op de vraag: *Si vous alliez à Paris, où est-ce que vous iriez et qu'est-ce que vous feriez?* De opzet is dat ze hierbij een grammaticale structuur oefenen en wel de *conditionnel*. Hoewel deze praktische oefening natuurlijk motiverender is voor de leerlingen dan het vertalen van een aantal niet-samenhangende 'zou'-zinnen, ligt het reisje naar Parijs toch in een verder verschiët dan de niet zo zeer op een grammaticaregel gebaseerde opdracht: *als je naar Parijs gaat, waar ga je dan heen en wat ga je daar dan doen?*

Location: <http://members.tripod.com/PtdSmith/>

Un Jour à Paris

Si vous alliez à Paris, où est-ce que vous iriez et qu'est-ce que vous feriez?

- L'INTRODUCTION
- LA TACHE
- LA METHODE
- LES RESSOURCES
- L'EVALUATION
- LA CONCLUSION

L'INTRODUCTION

What if one day you went to Paris? This WebQuest project answers that question! You'll plan an itinerary for one full day in Paris using the Web and other sources. In Destination, France, the students saw all of the big sights. Where would you go? What would you do? Who would you meet? The choice is yours! You have an unlimited budget to expand your horizons!

Spaans

Deze WebQuest is afkomstig van het National Museum of Natural History en lijkt me eerder geschreven voor Spaanstalige Amerikanen dan ten behoeve van het onderwijs Spaans. Er zijn namelijk gewoon twee versies: één in het Engels en één in het Spaans. Dat neemt natuurlijk niet weg dat de Spaanse versie goede diensten kan bewijzen in de Spaanse les. De titel is 'Yerbas y Remedios' en in de 'Introduction' wordt uitgelegd dat vroeger bij ziekte planten werden gebruikt in plaats van de huidige medicijnen. Deze laatste geven vaak zulke nare bijverschijnselen dat we ons zijn gaan realiseren hoe belangrijk het is de wijsheid van primitieve volken te bestuderen en hun gebruik van medicinale planten.

In de 'Task' worden de leerlingen gefeliciteerd, ze zijn namelijk geselecteerd als 'Ethnobotanists', 'Ethnographers', 'Botanists' en 'Curators' van het National Museum of Natural History. Op dezelfde manier als in 'A WebQuest about WebQuests' van Bernie Dodge worden de deelnemers in de aangegeven vier groepen verdeeld met elk een eigen rol. Elke groep krijgt een paar opdrachten die eerst moeten worden uitgevoerd. Op basis daarvan moet rapport worden uitgebracht aan het museum. Ook de daarna volgende onderdelen 'Process', 'Resources', 'Conclusion', zijn geheel conform de kenmerken van een goede WebQuest zoals gedefinieerd door March en Dodge.

Deze tweetalige uitstekende WebQuest zou heel goed als model kunnen dienen voor dergelijke musea in andere landen waarvan dan die talen als instructie- en doeltaal worden gebruikt.

Duits

Voor Duits kunnen we voor een WebQuest in eigen land terecht en wel op <<http://www.euronet.nl/users/pnc/webquest/>>, de Website van Thomas Peters, werkzaam bij de SLO en docent Duits. De titel van zijn WebQuest

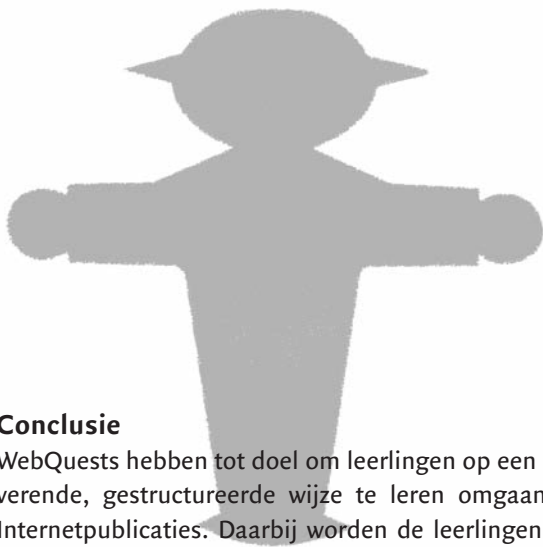
luidt 'Berlinbesuch' en is geheel Duitstalig. Het is een eenvoudige sobere WebQuest zonder toeters en bellen, waarmee Peters duidelijk maakt hoe je met eenvoudige middelen toch een goede WebQuest kunt maken. Zoals in de 'Schülerseite' meteen al is te zien volgt Thomas Peters met zijn 'Einleitung', 'Aufgabe', 'Prozess' en 'Evaluierung' de voorgeschreven indeling van March en Dodge. In de Inleiding staat een kort bericht uit Trouw over de kunstenaar Erik van Lieshout die een jaar in Berlijn wil gaan werken omdat de uitstraling van die stad hem trekt. Nou, dat willen de leerlingen van Peters ook wel! Dan moeten ze ook zelf maar hun reis voorbereiden. De opgave is dan ook in ongeveer 125 woorden en met minstens twee afbeeldingen de klas enthousiast te maken voor deze reis.

Vervolgens kunnen de leerlingen in het 'Prozess' kiezen uit een gestructureerde opgave waarin de te bezoeken websites en de vragen vastliggen of uit een vrijere opgave die wat meer tijd kost, maar die de leerlingen ook de mogelijkheid biedt om hun eigen belangstelling te volgen. In de gestructureerde opgave moeten de leerlingen vervolgens negen websites bezoeken waar ze allerlei informatie kunnen vinden over Berlijn, waar ze ook een jeugdherberg moeten zoeken, een school, een museum, een toneelvoorstelling en 'eine Party die dir toll scheint'. In de vrijere opgave worden wel websites gegeven, maar ligt het programma niet vast.

Nederlandse WebQuests

Natuurlijk moet de vraag gesteld worden: is de WebQuest een louter Amerikaanse aangelegenheid? Nee, er is ook in ons land al enige beweging in die richting waar te nemen. Vanaf <www.leren.nl> is een overzicht te vinden van de Nederlandstalige WebQuests. Wie een WebQuest-cursus wil volgen kan terecht bij de Fontys Hogeschool op het adres: <<http://www.fontys.nl/lt/na/projecte/webquest/webquest.htm>>.

Conclusie

WebQuests hebben tot doel om leerlingen op een motiverende, gestructureerde wijze te leren omgaan met Internetpublicaties. Daarbij worden de leerlingen, veel meer dan gebruikelijk in leerboeken, zonder tussenkomst van hun leraar door de leerstof geleid, waarbij ze zich ook met de evaluatie van het geleerde bezig moeten houden. Nog completer zouden WebQuests zijn als er ook nog een vorm van toetsing aan zou worden verbonden. Docenten willen nu eenmaal graag weten wat hun leerlingen van hun huiswerk hebben opgestoken. Met één van de auteursystemen die er tegenwoordig bestaan, moet het mogelijk zijn om aan elke WebQuest een toets toe te voegen die de leerlingen en hun docenten snel laat zien wat het resultaat is van de leerinspanning.

De verzameling Amerikaanse WebQuests laat zien dat voor de meeste ook in Nederland gegeven vakken alle mogelijke onderwerpen aan bod kunnen komen. In theorie is het dus mogelijk om alle in leerboeken voorkomende leerstof als WebQuest aan te bieden, zelfs op zo'n uitgebreide wijze dat het leerboek overbodig wordt.

Voor het mvto bieden de in de doeltaal geschreven WebQuests bruikbaar lesmateriaal. De Internetdocumenten, die de leerlingen moeten lezen, hebben immers dezelfde functie als de uitgangsteksten in bovenbouwleergangen.

Toch dienen WebQuests bestemd voor het mvto een ander doel dan die voor de zaakvakken of wis- en natuurkunde. Het leren van een moderne vreemde taal moet uitgangspunt zijn en niet het alleen maar kennismaken van de inhoud van een tekst in de doeltaal. Dat is waarschijnlijk ook één van de redenen dat vanuit het Platform ICT van het Nationaal Bureau MVT eind mei 2000 een projectaanvraag is verstuurd naar het Proces Management ICT van OC&W. Daarin wordt een voorstel gedaan voor het opzetten van een website met WebQuests voor het moderne vreemde talenonderwijs. Van deze aan het Nationaal Bureau MVT gegunde opdracht krijgt Gé Stoks van de SLO de leiding. Het wordt een project waaraan ook Ivlos, VU en Cinop meewerken. ■

KALENDER

19 januari Interactieve studiedag computerondersteund taal-leren, <klantenservice@dewildecbt.nl>

23 t/m 27 januari NOT, Jaarbeurs Utrecht

24 januari De smalle marge van de multiculturele samenleving, KUB Tilburg, tel 013-4663060

24 januari Officiële opening Jaar van de Talen, Utrecht <www.jaarvandetalen.nl>

27 januari Jaarvergadering VLLT, Jaarbeurs in Utrecht <www.levendetalen.nl>

2 februari Dictoglos <www.hum.uva.nl/contractonderwijs>

2-3 februari Nationaal Congres Engels, Woudschoten Zeist, <r.miedema@cps.nl>

8 februari Studiehuisconferentie MVT, <www.uclo.rug.nl>

9 februari Landelijke Studiedag MBO Multimedia of nee, Enschede, SLO, <e.vankleunen@slo.nl>

15 februari Studiehuisconferentie MVT, <www.uclo.rug.nl>

16-17 februari Congres Duits, <evelyn.i.tokamp@let.uu.nl>

15 maart Studiemiddag sectie Nederlands VLLT 'Schoolexamens Tweede Fase', <r.vandekraats@ivlos.uu.nl>

15 maart Studiebijeenkomst Vedocep, <vedocep@planet.nl>

16 maart 9de Studiedag Nederlands, <http://www.uclo.rug.nl>

16 maart Cursus Dictoglos (zie 2 februari)

16-18 maart Congres Europees Project, Omgaan met verschillen, Amsterdam <www.levendetalen.nl>

23 maart Good Practice Day, ICLON, Leiden, e-mail <logt@iclou.leidenuniv.nl>

24 maart VGNU Congres Duits, Leiden, e-mail <H.Harbers@let.rug.nl>

26-27 maart Velon-congres, Noordwijkerhout, e-mail <veloncongres@iclou.leidenuniv.nl>

29 maart- 2 april 9th International SEAL Conference, Canterbury, <seal@saffirepress.co.uk>

6-7 april Congres Frans, Leeuwenhorst, Noordwijkerhout, <atout@wanadoo.nl>

17-21 april 35ste IATEFL-conferentie in Brighton

19-22 april Expolingua, Congreso Internacional Decimocuarta Edición, <info@expolingua.es>

5 - 12 mei Week van de Talen <www.jaarvandetalen.nl>

12 mei Studiedag Italiaans, Amersfoort

30 juli - 4 augustus XII. Internationaal Congres Duits IDT in Luzern, <www.idt-2001.ch>

13-15 september 2nd International Conference L3, Leeuwarden, <www.spz.tudarmstadt.de/projekt_13>

26 september Dag van de Talen in Europa <www.jaarvandetalen.nl>

5 oktober Congres Fierder mei Frysk, <j.popkema@ond.nhd.nl>

Projectvoorstellen Europees Jaar van de Talen kunnen worden ingediend tot **15 februari 2001**; <info@jaarvandetalen.nl>

Voor informatie over subsidie: <www.europeesplatform.nl>